

Motion till riksdagen

1989/90:K627

av Ragnhild Pohanka och Gösta Lyngå (båda mp)

Misstroendevotum i kommuner och landsting

Vårt land har ett väl utvecklat demokratiskt system. Vår demokrati står modell för flera länder. Detta gäller nya stater och stater som vill bygga upp ett nytt och bättre statskick än de hade tidigare.

Miljöpartiet de gröna i Sverige vill fortsätta att utveckla vårt lands demokratiska system. Nya tider kommer att kräva nya system som är bättre anpassade till det alltmer komplicerade samhälle vi lever i.

I Sveriges riksdag har ledamöterna möjlighet att ställa misstroendevotum mot en enskild minister eller mot hela regeringen. Vid misstroendevotum kan ministern eller regeringen tvingas avgå. Ett misstroendevotum i Sveriges riksdag kan således leda till en nödvändig förnyelse inom det demokratiska systemet i riksdagen och i regeringen, en förnyelse som förhoppningsvis gagnar det svenska folket.

Då vi i de flesta fall har väl fungerande politiker i Sveriges riksdag har misstroendevotum varit sparsamt brukat. Men i landsting och kommuner är det inte alltid man följer demokratiskt fattade beslut. Exempel finns på att de som sitter i det kommunala styret upprepade gånger har brutit mot beslut som är fattade av kommunens högsta beslutande församling. De har därmed åsidosatt demokratin. Att på detta sätt frångå de politiska grunderna för demokratin anser vi inom miljöpartiet de gröna vara ett allvarligt demokratiskt brott, ett brott som måste beivras.

De vanligaste fallen av grava brott mot väljarnas förtroende har inte direkt med det politiska programmet att göra utan härrör snarare från personliga avvikelser från programmet eller intressen av ekonomisk eller maktmässig karaktär. I sådana fall kan ofta en majoritet inom fullmäktige bildas för att ge misstroendeförklaring mot den eller dem som utnyttjar sin ställning i annat intresse än kommunens eller landstingets.

Därför föreslår vi en sådan lagändring att man lättare kan upprätthålla demokratin även under en mandatperiod. Vi anser att det är viktigt ur demokratisk synpunkt att kunna ställa misstroendevotum i landsting och kommuner och att därigenom kunna byta ut ordförande i styrelser och nämnder eller att välja helt nya styrelser eller nämnder.

Hemställan

Mot. 1989/90

K627

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att misstroendevotum skall kunna ställas i kommunfullmäktige och landstingsförsamlingar och att enkel majoritet skall vara avgörande för frågan om avgång av politiskt vald person eller styrelse.

Stockholm den 23 januari 1990

Ragnhild Pohanka (mp)

Gösta Lyngå (mp)